

แนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (กีฬา) สำหรับนักท่องเที่ยว ในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน

เชิดชัย กลิ่นธงชัย¹ และสุนันทา คันธานนท์²

¹คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

²คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบทการจัดการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (กีฬา) ในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน และเพื่อศึกษาแนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (กีฬา) ในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน เป็นการศึกษาวิจัยแบบผสมผสาน โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือในการการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นประชากรที่อาศัยอยู่ในจังหวัดกระบี่ พังงา และภูเก็ต ใช้วิธีการสุ่มแบบทาร์โยมาเน่ การวิจัยเชิงคุณภาพผู้ข้อมูลหลักเลือกจากบุคคลที่มีคุณสมบัติ และมีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ที่มีความน่าเชื่อถือ จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบให้ข้อมูล 384 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 31-40 ปี มีสถานภาพสมรส มีอาชีพรับราชการ รายได้ต่อเดือน 10,001-30,000 บาท เดินทางมาท่องเที่ยวเป็นครั้งแรก โดยรถยนต์ส่วนตัว พักค้างคืน 2 คืน ความต้องการค่าใช้จ่ายเฉลี่ยสำหรับที่พักต่อคืนต่ำกว่า 500 บาท การจัดการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (กีฬา) สำหรับนักท่องเที่ยวในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.86$) โดยความเชื่อมั่นของอุปกรณ์ต่อการท่องเที่ยวว่ามีความปลอดภัย ($\bar{x} = 4.53$) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ กิจกรรมการท่องเที่ยวมีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ($\bar{x} = 4.51$) และมีความเพียงพอของระบบคมนาคมขนส่งโดยสาร ($\bar{x} = 4.34$) แนวทางของการพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (เล่นกีฬา) สำหรับนักท่องเที่ยว ในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน ชุมชนเป็นฐานสร้างผู้ประกอบการเชิงพื้นที่ กำหนดแลนมาร์คที่มีควบคุมกิจกรรมที่ผ่านมาตรฐาน มี 4 กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์ที่ 1 ชุมชนเป็นฐาน กลยุทธ์ที่ 2 สร้างผู้ประกอบการเชิงพื้นที่ กลยุทธ์ที่ 3 กำหนดแลนมาร์ค กลยุทธ์ที่ 4 ควบคุมกิจกรรมที่ผ่านมาตรฐาน

คำสำคัญ: การจัดการ; ท่องเที่ยวเชิงผจญภัย; กีฬา; นักท่องเที่ยว; พื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน

GUIDELINES TO ADVENTURE TOURISM (SPORTS) MANAGEMENT FOR TOURISTS IN THE ANDAMAN TRIANGLE AREA

Cherdchai klinthongchai¹ and Sunanta Kuntanon²

¹Faculty of Management Sciences, Phuket Rajabhat University

²Faculty of Humanities and Social Sciences, Phuket Rajabhat University

Abstract

The objective of this research was to examine the context and guidelines of adventure tourism (sports) management within the Andaman Triangle region. The research was a mixed-methods approach. By using a questionnaire and interview form It is a tool for conducting quantitative research studies. Population and sample is a population living in Krabi, Phang Nga and Phuket provinces used the Taro Yamane (1973) random sampling method. Qualitative research: Key informants are selected from qualified individuals. and there were 30 people who had a stake in the area and were reliable. The results of the research found that Respondents provided information: 384 people, mostly female, aged 31-40 years, with marital status. Have a career in government service Monthly income 10,001-30,000 baht. Traveling for the first time by car, staying overnight for 2 nights, the average cost of accommodation per night is less than 500 baht. Organizing adventure tourism (sports) for tourists in the Andaman Triangle area. The overall picture is at a high level ($\bar{x} = 3.86$), with the belief that tourism equipment is safe ($\bar{x} = 4.53$), followed by tourism activities being environmentally friendly. is at the highest level ($\bar{x} = 4.51$) and there is adequacy of the passenger transportation system ($\bar{x} = 4.34$). Guidelines for developing adventure tourism (sports) management for tourists In the Andaman Triangle area, communities are the base for creating spatial entrepreneurs. Set available landmarks Control activities that pass standards. There are 4 strategies: Strategy 1 Community-based, Strategy 2 Create spatial entrepreneurs, Strategy 3 Set landmarks, Strategy 4 Control activities that pass standards.

Keywords: Management, Adventure Tourism, Sports, Tourists, Andaman Triangle Are

บทนำ

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและได้ตั้งเป้าหมายว่าภายในปี 2579 ประเทศไทยจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลก ที่เติบโตอย่างมีคุณภาพบนพื้นฐานความเป็นไทย เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และกระจายรายได้สู่ประชาชนทุกภาคส่วนอย่าง ยุทธศาสตร์การพัฒนากการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของไทยผลักดันกิจกรรมกีฬาเป็นส่วนหนึ่งในประสบการณ์ที่ต้องสัมผัสในการท่องเที่ยวไทย โดยใช้โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีให้เกิดประโยชน์สูงสุด และอาศัยข้อได้เปรียบจากสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติเพื่อสนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาแบบผจญภัยอย่างสร้างสรรค์ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อทำการตลาดเชิงรุก ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ (Department of Tourism Economy and Sports, 2020)

กีฬาผจญภัย หมายถึง กีฬาที่ผู้เล่นต้องมีความสามารถทางด้านทักษะ มีความพร้อมทางด้านร่างกาย มีความรู้ และมีความเชี่ยวชาญในการเล่นกีฬาผจญภัย ประกอบด้วย กีฬาปีนหน้าผากกีฬาจักรยานเสือภูเขา กีฬาเจ็ทสกี กีฬายิงปืน และกิจกรรมล่องแก่ง

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยถือเป็นการท่องเที่ยวกลุ่มเฉพาะรูปแบบหนึ่งที่ตอบกระแสอนุรักษ์ธรรมชาติและ การตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อม ปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยได้รับความนิยมมากขึ้นตามลำดับ ทั้งนี้ยังมีลักษณะพิเศษที่นักท่องเที่ยวเข้าไปแล้วได้รับความเพลิดเพลินตื่นตัว ทำทายผจญภัยและได้ประสบการณ์ แปลกใหม่ซึ่งในปัจจุบันมีผู้ประกอบการหลายรายหันมาให้ความสำคัญกับกิจกรรมท่องเที่ยวรูปแบบนี้โดยกิจกรรมถูกพัฒนาขึ้นตามความต้องการของนักท่องเที่ยวที่ต้องการศึกษาความเป็นธรรมชาติกลุ่มที่รักในความท้าทายหรือการนำความแปลกใหม่มาผสมผสานกับความท้าทาย ทำให้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น ภาพรวมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยของประเทศในภูมิภาคเอเชีย (Asia) เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศไทยกับคู่แข่งในภูมิภาคเอเชียพบว่าความพร้อมโดยรวมในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวกลุ่ม Eco & Adventure ของประเทศไทย อยู่ในระดับปานกลางเทียบกับคู่แข่งในภูมิภาคเอเชีย อย่างไรก็ตาม นักท่องเที่ยวอาเซียนมีความสำคัญต่อประเทศไทยเพิ่มขึ้น ขณะที่นักท่องเที่ยวเอเชียตะวันออกมีความสำคัญลดลง ทั้งนี้ ประเทศไทยยังไม่มีข้อได้เปรียบที่ชัดเจน เมื่อพิจารณาทรัพยากรของประเทศไทยพบว่า อยู่ในระดับเดียวกับคู่แข่ง และยังไม่สามารถสร้างจุดแข็งที่ชัดเจนได้ รวมถึงในปัจจุบัน ชุมชนในท้องถิ่นยังไม่ให้ความสำคัญด้านการอนุรักษ์ จึงควรมีการปรับปรุงกิจกรรมท่องเที่ยวอย่างเร่งด่วน อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยมีข้อได้เปรียบในภูมิภาคด้านการสื่อสารการตลาดที่ค่อนข้างทำได้ดี ผู้ประกอบการค่อนข้างมีความพร้อม และมีศักยภาพในการปรับตัวสูงกว่าประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเดียวกัน โดยการกำหนดกฎเกณฑ์เพื่อบังคับดูแลการประกอบธุรกิจและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นจุดขายของชุมชนทั้งระบบ (Chainun Chaiyasain, & Aree Thirasatayapitak, 2019) เช่น 1) องค์กรบริหารส่วนตำบล สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาควรมีมาตรการควบคุมและกวดขัน ตามมาตรฐานผู้ประกอบการกิจกรรมการประกอบธุรกิจที่ให้ความสำคัญแก่บุคลากร กระบวนการอุปกรณ์หรือเครื่องมือ และการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวที่มากขึ้น 2) บริษัทควรให้บริการโดยเน้นความพร้อมทางบุคลากรที่มีทักษะในด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสม 3) ชุมชนต้องมีความเข้มแข็งในการปกป้องชุมชนและกำหนดกฎกติกาในการดำเนินธุรกิจ, การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นจึงเป็นสิ่งจำเป็น

อย่างยิ่งที่องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้นำหมู่บ้าน และคณะกรรมการหมู่บ้านควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวแก่ชาวบ้านในชุมชน

ในปี ๆ หนึ่ง คนเราจะมีโอกาสที่จะได้ใช้ชีวิต ผจญภัยใกล้ขีดธรรมชาติ เพื่อเติมประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้กับตัวเองสักกี่ครั้ง การท่องเที่ยวในที่ใหม่ ๆ ทำอะไรที่แปลกใหม่ ตื่นเต้น ทำทาย การได้เรียนรู้ทักษะและเทคนิคต่าง ๆ การได้เจอเพื่อนใหม่ รวมทั้งการได้เห็นโลกใบนี้จากอีกมุมมองหนึ่ง ที่ผ่านมาการท่องเที่ยวเชิงผจญภัยในประเทศไทยอาจจะดึงดูดนักท่องเที่ยวได้เฉพาะกลุ่มเท่านั้นเนื่องจากเน้นไปที่กิจกรรมหนัก ๆ กลางแจ้ง ส่วนการเดินทางและสถานที่พักก็อาจไม่สะดวกสบายเท่าที่ควร จึงไม่ค่อยเหมาะกับผู้ที่ไม่ชอบความสมบุก สมบัน ห่วงสบายเท่าไรนัก แต่ปัจจุบันกระแส “การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย” กำลังได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งจากนักท่องเที่ยวภายในและ ต่างประเทศ เพราะมีการพัฒนาและปรับกิจกรรมให้เหมาะกับนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มหรือบุคคล ให้สามารถเลือกประเภทกิจกรรมตามความต้องการ นอกจากนี้ยังมีโรงแรมที่พัก และเส้นทางการบินที่เกิดขึ้นใหม่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้ ทำให้การเดินทางมีความสะดวกสบายมากขึ้น รวมทั้งการกำหนดมาตรฐานโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อ ยกระดับการจัดการของแหล่งท่องเที่ยวและผู้ประกอบการท่องเที่ยวเชิงผจญภัยอีกด้วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาบริบทการจัดการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (กีฬา) ในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน
2. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (กีฬา) ในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน

คำถามการวิจัย

1. การจัดการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (กีฬา) ในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามันเป็นอย่างไร
2. แนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (กีฬา) ในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามันเป็นอย่างไร

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวิธีดำเนินการของงานวิจัย ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ใน 3 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดกระบี่ พังงา และภูเก็ต เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมทุกประเด็น นักวิจัยได้ออกแบบเก็บข้อมูลแบบเจาะจง ประกอบด้วย ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยว กลุ่มผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น นักพัฒนาชุมชน นักธุรกิจ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน นักศึกษา องค์กรภาครัฐและภาคเอกชน ที่เกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวชุมชน นักวิชาการ ประชาชน และนักท่องเที่ยว โดยคำนวณจากสูตรยามาเน่ (Yamane, 1973) ซึ่งได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 384 คน

การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ มีการสัมภาษณ์ โดยเลือกจากบุคคลที่มีคุณสมบัติที่มีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัย จำนวน 30 คน ได้แก่ ตัวแทนจากหน่วยงานราชการ จำนวน 4 คน ตัวแทนจากนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง จำนวน 4 คน ตัวแทนจากผู้นำชุมชน จำนวน 4 คน ตัวแทนจากประชาชน จำนวน 4 คน

ตัวแทนจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับด้านที่ศึกษา จำนวน 4 คน และตัวแทนจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชน จำนวน 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. **ศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ** โดยสร้างแบบสอบถาม เพื่อศึกษายุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย สำหรับนักท่องเที่ยวในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะของนักท่องเที่ยวข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ในแง่ของระดับความพอใจในการจัดการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (กีฬา) สำหรับนักท่องเที่ยวในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน ให้ทำเครื่องหมาย/ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็น และให้เลือกคำตอบมีความหมายตามเกณฑ์แล้วนำผลที่ได้ไปหาค่าเฉลี่ย และได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย

2. **ศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ** โดยสร้างแบบสอบถามเชิงลึก ด้วยวิธีสัมภาษณ์ เกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (กีฬา) ในด้านของ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค รวมไปถึงข้อเสนอแนะเพิ่มเติม สำหรับนักท่องเที่ยวในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน

การตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. **ความเที่ยงตรง** ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน (Pranee Lambensa, 2016) พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเมื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขแล้วเสร็จและนำมาหาค่าดัชนีสอดคล้อง ก่อนนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจริง โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหาแล้วนำผลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC เท่ากับ 0.8 (Suraphong Kongsat, & Teerachart Thammawong, 2008)

ข้อคำถามที่มีค่า IOC	ตั้งแต่ 0.50 -1.00	มีค่าความเที่ยงตรงใช้ได้
ข้อคำถามที่มีค่า IOC	ต่ำกว่า 0.50	ต้องปรับปรุง ยังใช้ไม่ได้

2. **ความเชื่อมั่น** ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทำการทดลองใช้ (Try out) จำนวน 30 ชุดกับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องศึกษา จากนั้นนำแบบสอบถามทดลองใช้ที่ได้อบรมมาทดสอบความเชื่อมั่นโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ในการหาค่าความเชื่อมั่นใช้เกณฑ์สัมประสิทธิ์อัลฟาของคอนบาค (Cronbach) ได้เท่ากับ 0.84

3. **ตรวจสอบความถูกต้อง** ของถ้อยคำหรือสำนวน เพื่อให้เครื่องมือมีความสมบูรณ์และมีคุณภาพสามารถอ่านเข้าใจได้ตรงประเด็นที่ผู้วิจัยต้องการ ซึ่งจะทำให้ผลงานวิจัยเป็นที่น่าเชื่อถือและแม่นยำยิ่งขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ผู้วิจัยมีเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ โดย 5 = มากที่สุด และ 1 = น้อยที่สุด ตามลำดับ แปลความหมายของข้อมูลที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลค่าคะแนนโดยใช้การแบ่งช่วงขั้นเท่ากัน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80	ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60	ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะขอหนังสือแนะนำตัวจากมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต โดยแนบสำเนาไปพร้อมกับแบบสอบถาม เพื่อลงพื้นที่เก็บข้อมูล แล้วรับแบบสอบถามกลับเพื่อนำมาตรวจสอบหาความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ และบันทึกหาคำตอบในแบบสอบถามเพื่อประมวลผลข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ เช่นเดียวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เพื่อสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่าง และทำการบันทึกข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาสรุปในแต่ละประเด็นการศึกษาวิจัย

ผลการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ

ตารางที่ 1 การจัดการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (กีฬา) สำหรับนักท่องเที่ยวในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน

รายการประเมิน	ผลการประเมิน		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
การจัดการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (กีฬา) สำหรับนักท่องเที่ยว ในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน	3.86	0.62	มาก
1 มีรถบริการรับส่งมายัง แหล่งท่องเที่ยว	3.55	0.51	มาก
2 มีป้ายบอกเส้นทางมายังสถานที่ท่องเที่ยวชัดเจน	4.01	0.77	มาก
3 มีความเพียงพอของระบบคมนาคมขนส่งโดยสาร	4.34	0.66	มากที่สุด
4 มีความปลอดภัยในการเดินทางมายังสถานที่ท่องเที่ยว	3.61	0.78	มาก
5 แหล่งท่องเที่ยวมีความงามด้านธรรมชาติ สามารถดึงดูดให้ไปท่องเที่ยว	3.74	0.74	มาก
6 คุณเชื่อมั่นในกิจกรรมทางการท่องเที่ยวมีความปลอดภัยสูง	3.23	0.42	ปานกลาง
7 กิจกรรมทางการท่องเที่ยวเชิงผจญภัยสร้างความประทับใจได้	3.37	0.52	ปานกลาง
8 ความเชื่อมั่นของอุปกรณ์ต่อการท่องเที่ยวที่มีความปลอดภัย	4.53	0.61	มากที่สุด
9 กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม	3.74	0.68	มาก
10 กิจกรรมการท่องเที่ยวมีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	4.51	0.50	มากที่สุด

จากตาราง 1 พบว่า การจัดการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (กีฬา) สำหรับนักท่องเที่ยวในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) โดยพิจารณารายข้อพบว่า ความเชื่อมั่นของอุปกรณ์ต่อการท่องเที่ยวที่มีความปลอดภัย ($\bar{X} = 4.53$) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ กิจกรรมการท่องเที่ยวมีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.51$) และมีความเพียงพอของระบบคมนาคมขนส่งโดยสาร ($\bar{X} = 4.34$) ตามลำดับ

การวิจัยเชิงคุณภาพ

จากแบบสัมภาษณ์เชิงลึกเรื่องแนวทางการพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (เล่นกีฬา) สำหรับนักท่องเที่ยว ในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน ชุมชนเป็นฐาน สร้างผู้ประกอบการเชิงพื้นที่ กำหนดแลนมาร์ค ที่มี ควบคุมกิจกรรมที่ผ่านมาตรฐาน มี 4 กลยุทธ์ ซึ่งประกอบด้วย 3 โครงการ ดังภาพ

ภาพที่ 1 กลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬา

Create on: March 19, 2024

อภิปรายผลการวิจัย

จากแบบสอบถามเรื่องการศึกษาบริบทการจัดการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (กีฬา) ในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามันพบว่า ระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับ การจัดการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (กีฬา) สำหรับนักท่องเที่ยว ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) โดยพิจารณารายข้อพบว่า ความเชื่อมั่นของอุปกรณ์ต่อการท่องเที่ยวมีความปลอดภัย ($\bar{X} = 4.53$) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ กิจกรรมการท่องเที่ยวมีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.51$) และมีความเพียงพอของระบบคมนาคมขนส่งโดยสาร ($\bar{X} = 4.34$) ตามลำดับ

จากแบบสัมภาษณ์เชิงลึกเรื่องการศึกษาแนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (กีฬา) ในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาวิจัย ออกเป็นประเด็นดังต่อไปนี้ รูปแบบของการพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (เล่นกีฬา) สำหรับนักท่องเที่ยว ในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน การพัฒนากิจกรรมที่คงความเป็นเอกลักษณ์ที่ไม่สามารถพบเจอได้จากสถานที่อื่นให้มีความสำคัญกับความหลากหลายของทรัพยากรการท่องเที่ยว ทั้งทรัพยากรทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรมเพื่อให้นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุเกิดความประทับใจและสนุกสนานเพลิดเพลินกับประสบการณ์ใหม่ ๆ โดย กลยุทธ์ที่ 1 ชุมชนเป็นฐาน โดยมีมาตรการ 1 รวมกลุ่มพัฒนาอาชีพส่งเสริมการท่องเที่ยว 2) วางแผนขับเคลื่อนอย่างเป็นระบบ 3 บริหารโดยใช้หลักการมี

ส่วนร่วม และเพิ่ม มาตรการในการบรรเทา เยียวยา และฟื้นฟูผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผู้ประกอบการและ แรงงานในภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย (Department of Tourism Economy and Sports, 2020) โดยกำหนดกลยุทธ์ที่ 2 สร้างผู้ประกอบการเชิงพื้นที่ โดยมีมาตรการดังต่อไปนี้ 1) พัฒนาต่อยอดอาชีพส่งเสริม การท่องเที่ยวโดยชุมชน เพราะนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ เป็นกลุ่มลูกค้าอีกวัยที่ไม่ควรมองข้าม เพราะเป็นวัยที่มี ความมั่นคงแล้ว และพร้อมจะจับจ่ายใช้สอยเพื่อหาความสุขให้กับตัวเอง กลุ่มนี้จึงมีศักยภาพที่จะผลักดัน เศรษฐกิจในประเทศไทยได้ เพราะฉะนั้นโรงแรมในประเทศไทยจึงควรออกแบบให้รองรับการบริการสำหรับ นักท่องเที่ยวสูงอายุด้วย (Smart Finder, 2022) จึงมาท่องเที่ยวได้และสามารถอยู่ได้นาน 2) พัฒนาบุคลากร ทางการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพยิ่งขึ้นในทุก ๆ ด้าน 3) พัฒนาบุคลากรทางการตลาดเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว เป็นการพัฒนายั่งยืนสำหรับชุมชน ต้องสามารถสนองความต้องการของชุมชนในปัจจุบันด้านคุณภาพชีวิต ที่ดีขึ้น กลยุทธ์ที่ 3 กำหนดแผนมาร์คที่มี โดยมีมาตรการดังต่อไปนี้ 1) ศึกษาชุมชน วิเคราะห์ ออกแบบทิศ ทางการพัฒนาชุมชน 2) พัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวเชิงผจญภัย เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว 3) ขับเคลื่อนการพัฒนา ประสาน ติดต่อเครือข่ายการพัฒนา เพื่อพัฒนาให้เป็นรูปธรรมตามหลักการของท่องเที่ยวโดยชุมชน คือ ชุมชน เป็นเจ้าของ ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและตัดสินใจ ส่งเสริมความภาคภูมิใจในตนเอง ยกระดับคุณภาพชีวิต มีความยั่งยืนทางด้านสิ่งแวดล้อม คงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่น ก่อให้เกิดการ เรียนรู้ระหว่างคนต่างวัฒนธรรม เคารพในวัฒนธรรมที่แตกต่างและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เกิดผลตอบแทนที่ เป็นธรรมแก่คนท้องถิ่น และมีการกระจายรายได้สู่สาธารณประโยชน์ของชุมชน (Sudthanom Tancharoen, 2020) ที่จะส่งผลให้เกิดผลเชิงประจักษ์อย่างแท้จริงกลยุทธ์ที่ 4 ควบคุมกิจกรรมที่ผ่านมาตรฐาน โดยมี มาตรการดังต่อไปนี้ 1) สำรวจสถานที่ท่องเที่ยวในชุมชนทั้งหมด 2) กำหนดมาตรฐานการท่องเที่ยวผจญภัย 3) จัดทำสื่อโฆษณาส่งเสริมการจัดจำหน่าย 4) สร้างเครือข่ายทางการตลาด เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับ นักท่องเที่ยวการออกแบบแพ็คเกจท่องเที่ยวที่สร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยวการปรับผลิตภัณฑ์ 2) โครงการพัฒนาผู้ประกอบการ ท่องเที่ยว เชิงผจญภัย (เล่นกีฬา) สำหรับนักท่องเที่ยว ในพื้นที่สามเหลี่ยม อันดามัน การประกอบธุรกิจและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่ง เป็นจุดขายของชุมชนทั้ง ระบบ (Chainun Chaiyasain, & Areea Thirasatayapitak, 2019) ที่จะขับเคลื่อนไปพร้อม ๆ กัน 3) โครงการ พัฒนาพื้นที่การท่องเที่ยว เชิงผจญภัย (เล่นกีฬา)สำหรับนักท่องเที่ยวในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน มาตรฐาน การท่องเที่ยวโดยต้องไม่ส่งผลกระทบในด้านลบต่อสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและโครงสร้างทางสังคมของชุมชน ในท้องถิ่น ส่วนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (เล่นกีฬา) สำหรับนักท่องเที่ยวในพื้นที่ สามเหลี่ยมอันดามัน 1) การท่องเที่ยวเชิงผจญภัยยังกีดการรวบรวมข้อมูลที่เป็นรูปธรรมในแต่ละชุมชนควรมี การรวบรวมฐานข้อมูลการท่องเที่ยวแต่ละชุมชนให้ชัดเจนมากกว่านี้ว่าในแต่ละชุมชนมีที่ไหนบ้าง 2) ควรมีการ ควบคุมเรื่องความปลอดภัยเป็นหลักของแต่ละชุมชนหรือมีหน่วยงานเข้ามาควบคุมมาตรฐานการท่องเที่ยวเชิง ผจญภัยในแต่ละชุมชน ทั้งนี้เพราะการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของไทยผลักดันกิจกรรมกีฬาเป็นส่วนหนึ่ง ในประสบการณ์ที่ต้องสัมผัสในการท่องเที่ยวไทย โดยใช้โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีให้เกิด ประโยชน์สูงสุด และอาศัยข้อได้เปรียบจากสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติเพื่อสนับสนุนกิจกรรมการ ท่องเที่ยวเชิงกีฬาแบบผจญภัยอย่างสร้างสรรค์ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อทำการตลาดเชิงรุก ใช้ ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ (Department of Tourism Economy and Sports, 2020) การพัฒนา

รูปแบบที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุ หมายถึง บุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป มีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (Department of Older Persons Ministry of Social Development and Human Security, 2017) ระดับความพึงพอใจ การพัฒนารูปแบบที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) โดยคิดว่าบริการยานพาหนะสำหรับเคลื่อนย้าย ($\bar{X} = 4.98$) รองลงมา คือ มีบริการสำรองที่พักผ่านบริษัทตัวแทนการท่องเที่ยว (บริษัททัวร์) ($\bar{X} = 4.78$) และพนักงานที่สามารถช่วยเหลือผู้สูงอายุได้ ($\bar{X} = 4.62$) จากการสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่า การวิเคราะห์รูปแบบแนวทางการพัฒนารูปแบบที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน คือ สะดวก สะอาด สบาย ปลอดภัยซึ่งค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เน้นจ่ายให้กับเรื่องของที่พัก อาหาร และเครื่องดื่ม รองลงมา คือ บริการเชิงสุขภาพ และกิจกรรมกีฬา ซึ่งมี 4 กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์ที่ 1 สะดวก โดยมีมาตรการ 1 เครื่องอำนวยความสะดวกครบครัน 2) ผ่านเกณฑ์การประเมิน หรือผ่านมาตรฐานที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ กลยุทธ์ที่ 2 สะอาด โดยมีมาตรการ 1) ผ่านเกณฑ์การประเมิน หรือผ่านมาตรฐาน สุขอนามัย 2) ไม่ส่งกลิ่นเหม็น ไม่มีฝุ่นละอองหรือขยะ กลยุทธ์ที่ 3 สบาย โดยมีมาตรการ 1) มีเครื่องอำนวยความสะดวก เช่น เรื่องการชำระค่าบริการ นักท่องเที่ยวจะชินและสะดวกกับการชำระเงินออนไลน์ เพื่อลดความเสี่ยงในการติดเชื้อ 2) มีคนอำนวยความสะดวก 3) อยู่แล้วสบายกาย สบายใจ กลยุทธ์ที่ 4 ปลอดภัย โดยมีมาตรการ 1) มีผู้ดูแล ซึ่งเป็นกลไกในการขับเคลื่อนทางการตลาดอีกประเภทหนึ่ง 2) มีเพื่อน 3) มีความมั่นใจในสถานที่เพราะประเทศไทย เป็นประเทศที่ได้รับความนิยม สูงสุดในภูมิภาคเอเชีย ที่นักท่องเที่ยวสูงอายุทั่วโลกเลือกเดินทางมาเพื่อท่องเที่ยวและใช้ชีวิต โดยเหตุผลที่ประเทศไทยได้คะแนนความนิยมสูงสุด เพราะราคาอสังหาริมทรัพย์ที่พักราคาครองชีพ กิจกรรมบันเทิง สันทนาการต่าง ๆ ไม่สูงเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ ที่สำคัญ คือ ค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาล และการดูแลผู้สูงอายุ ไม่สูงเมื่อเทียบกับคุณค่าและคุณภาพที่ได้รับ โดยประเด็นที่นักท่องเที่ยวสูงอายุให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงนั้น หากประเทศไทยทำได้ก็จะเป็นการเพิ่มโอกาสในการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว (MGR Online, 2017) 4) มีความสุข ซึ่งต้องการรับนักท่องเที่ยวที่เน้นสัมผัสชุมชน อาจต้องปรับโปรแกรมหรือกิจกรรมบางอย่างเพื่อตอบสนองนักท่องเที่ยวแบบกลุ่มที่มักจะใช้เวลาสั้น ๆ แต่ต้องไม่เปลี่ยนอัตลักษณ์ตนเองหรือเอาใจนักท่องเที่ยวจนชุมชนเสียศูนย์

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. นักวิชาการ นักศึกษา นักพัฒนา หรือผู้ที่สนใจสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือต่อยอดในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงผจญภัยหรือการท่องเที่ยวประเภทอื่นได้
2. ผู้นำชุมชนผู้นำท้องถิ่น นักพัฒนา ควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาต่อยอดอาชีพให้กับคนในชุมชนได้
3. องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ และสถาบันการศึกษา ควรนำข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์ไปกำหนดนโยบาย งบประมาณ กิจกรรม ในการพัฒนาองค์กร หรือชุมชนต่อไปได้
4. ประชาชน หรือผู้ที่สนใจสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างงานสร้างอาชีพ ให้กับตนเองหรือคนในครอบครัว

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. การท่องเที่ยวเชิงผจญภัยยังจำกัดการรวบรวมข้อมูลที่เป็นรูปธรรมในแต่ละชุมชน ควรมีการรวบรวมฐานข้อมูลการท่องเที่ยวแต่ละชุมชนให้ชัดเจนมากกว่านี้ว่าในแต่ละชุมชนมีที่ไหนบ้าง
2. ควรมีการควบคุมเรื่องความปลอดภัยเป็นหลักของแต่ละชุมชนหรือมีหน่วยงานเข้ามาควบคุมมาตรฐานการท่องเที่ยวเชิงผจญภัยในแต่ละชุมชน

References

- Chainun Chaiyasain, & Areeta Thirasatayapitak. (2019). Eco-adventure tourism: An awareness of white-water rafting tour operator standard at Songpraek Village, Phang-nga Province. *Journal of International and Thai Tourism*, 15(1), 22–46.
- Department of Tourism Economy and Sports. (2020). *Tourism information*. Retrieved from https://secretary.mots.go.th/policy/more_news.php?offset=0&cid=26&startoffset=0
- MGR Online. (2017). Inviting the elderly to enjoy with many privileges from AirAsia. Retrieved from <https://mgronline.com/travel/detail/>
- Pranee Lambensa. (2016). *Determining the quality of measurement and evaluation tools*. Yala: Yala Rajabhat University.
- Department of Older Persons, Ministry of Social Development and Human Security. (2017). *Knowledge set for self-care and potential development of the elderly: "Learning about society"*. Bangkok: Department of Elderly Affairs.
- Smart Finder. (2022). *Hotels for elderly tourists*. Retrieved from <https://smartfinder.asia/Touristhotels>.
- Sudthanom Tancharoen. (2017). *Community based tourism management and sustainable tourism development of Bangkantaek Community in Samutsongkhram Province*. 13(2), 1 – 24. Retrieved from <https://tci-thaijo.org/index.php/jitt/article/view/113052>
- Suraphong Kongsat, & Teerachart Thammawong. (2008). *Determining the accuracy of the questionnaire (IOC)*. Retrieved from http://mcu.ac.th/site/articlecontent_desc.php?article_id=656&articlegroup_d=146.2551
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed.). Harper and Row.

Received: October 9, 2023

Revised: March 6, 2025

Accepted: May 23, 2025